

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	9523100162
Dátum vydania rozhodnutia:	02.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:9523100162.6

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča, na verejnom zasadnutí konanom 2. júla 2025 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného T. H., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 15T/4/2023, z 10. februára 2025

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora z a m i e t a .

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozsudkom, sp. zn. 15T/4/2023, z 10. februára 2025, s poukazom na právoplatný rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 15T/4/2023 z 31.7.2023 vo výroku o vine obžalovaného T. H. za prečin podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1To/9/2023 zo 4. septembra 2024 uložil obžalovanému T. H. podľa § 56 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný peňažný trestu 2.400,- € (slovom dvetisícštyristo eur).

Špecializovaný trestný súd zároveň rozhodol podľa § 56 ods. 4 Trestného zákona, že obžalovaný zaplatí peňažný trest v dvanástich mesačných splátkach po 200,- € (dvesto eur) tak, aby peňažný trest bol v celosti zaplatený do jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol obžalovanému ustanovený náhradný trest odňatia slobody na 12 (dvanásť) mesiacov.

Postupom podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona Špecializovaný trestný súd zrušil v rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/43/2021 z 02.02.2022 výrok o upustení od súhrnného trestu obžalovanému T. H., nar. X.XX.XXXX, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Špecializovaný trestný súd svoj doplňujúci rozsudok odôvodnil v podstate nasledovne: „Obžalovanému poľahčovalo, že skutok, za ktorý stojí pred súdom, spáchal vo veku blízkom veku mladistvých, pretože súd má za to, že išlo aj o podstatný vplyv zo strany iných osôb v tzv. „partii“, ktoré nesprávne vplývali na jeho osobnostný vývin a preto dospel k záveru, že jeho vek mal spolu s uvedenou skutočnosťou výrazný vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť (§ 36 písm. d Trestného zákona). Ďalej mu

poľahčovalo, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval (§ 36 písm. l Trestného zákona) a tiež to, že jeho trestné stíhanie je vedené neprimerane dlho, pričom túto skutočnosť nemožno spravodlivo pričítať páchatelovi alebo jeho obhajcovi (§ 36 písm. p Trestného zákona), a to s prihliadnutím na dobu 4 a pol roka, ktorá uplynula od spáchania skutku v roku 2019 po vyhlásenie tohto rozsudku, kde v rámci konania pred súdom bez zavinenia obžalovaného po právoplatnom odsúdení spoluobžalovaných došlo k dvom zrušeniam rozsudkov týkajúcich sa jeho osoby, čo ide na „vrub“ súdu a nie obžalovaného. Naproti tomu obžalovanému priťažovalo, že je mu ukladaný trest za viac trestných činov (§ 37 písm. h Trestného zákona) a to, že už bol pred spáchaním činu za iný trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m Trestného zákona). Pri zistenej prevahe poľahčujúcich okolností nad okolnosťami priťažujúcimi, súd súčasne prihliadal aj na ďalšie okolnosti, ktoré u obžalovaného nastali po spáchaní činu, konkrétne na to, že obžalovaný po podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody vedie riadny život, nedopustil sa žiadnej trestnej činnosti, zamestnal sa a je zárobkovo činný. Žije v spoločnej domácnosti so starou mamou, ktorej poskytuje osobnú starostlivosť, plní povinnosti uložené mu s probačným dohľadom, ktorý súd nariadil pri jeho podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, čím prejavuje zrejmú snahu po náprave a je možné mať za to, že doterajší výkon trestu odňatia slobody za iný jeho trestnú činnosť splnil svoj účel. Tu je potrebné uviesť si aj to, že ak by obžalovaný riadny život nevedel, hrozí mu nariadenie výkonu zvyškov trestov odňatia slobody, z výkonu ktorých bol podmienenečne prepustený. Súd súčasne prihliadal na druh a výmeru trestov uložených spoluobžalovaným za obdobné konanie so záverom, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by bolo neprimerane prísne. Tu je potrebné uviesť si aj to, že obžalovaný stojí teraz pred súdom v poradí za spáchanie tretieho trestného činu jeho osobou, pričom predchádzajúcej trestnej činnosti sa dopustil ako mladistvý a za ďalšiu trestnú činnosť mu už boli uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré, ako už bolo uvedené, je možné hodnotiť, že viedli k jeho náprave. Prípadné uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by súčasne podstatným spôsobom zasiahlo aj jemu blízku osobu vo vyššom veku, o ktorú sa stará. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti potom súd dospel k záveru, že u obžalovaného T. H. je možné považovať za spravodlivé uloženie peňažného trestu a s prihliadnutím aj na jeho kriminálnu minulosť a porovnaním výšky právoplatne uložených peňažných trestov spoluobžalovaným súd považoval za primeraný peňažný trest 2.400,- €, ktorý je u obžalovaného T. H. najvyšší v porovnaní s ostatnými obžalovanými v tejto trestnej veci. Pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovil náhradný trest odňatia slobody na 12 mesiacov. Súd súčasne, s prihliadnutím na majetkové pomery obžalovaného a s cieľom zabezpečiť vymožiteľnosť uloženého peňažného trestu, podľa § 56 ods. 4 Trestného zákona rozhodol, že obžalovaný zaplatí peňažný trest v dvanástich mesačných splátkach po 200,- € tak, aby peňažný trest bol v celosti zaplatený do jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku. Formu opakujúcich sa mesačných splátok peňažného trestu súd zároveň vníma ako určitý psychický vplyv na osobu obžalovaného, ktorý si každý mesiac uvedomí, že vykonáva trest za spáchanie trestného činu. Peňažný trest súd ukladal ako trest samostatný, pretože s odvolaním na všetky vyššie uvedené skutočnosti mal za to, že vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného trestného činu, okolnosti prípadu, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy uloženie iného trestu nie je potrebné.“

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor. V odvolaní uviedol: „Trest tak, ako bol obžalovanému vyššie označeným rozsudkom v danom konkrétnom prípade uložený považujem za neprimeraný, a to predovšetkým s poukazom na základné zásady ukladania trestov v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 a nasl. Trestného zákona. V tomto kontexte možno poukázať najmä na kriminálnu minulosť T. H. a na jeho predchádzajúce právoplatné odsúdenia, ktoré vyplývajú z odpisu z registra trestov. V danom prípade ide o 4 právoplatné trestné odsúdenia, pričom ostatný krát ide o odsúdenie v trestnej veci Okresného súdu Revúca vedenej pod sp. zn. 1T/43/2021, a to rozsudkom tohto súdu sp. zn. 1T/43/2021 z 02.02.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 02.02.2022. V tejto veci bol T. H. právoplatne uznaný za vinného zo spáchania skutkov kvalifikovaných, ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, ďalej ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona, a ako prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktoré boli rovnako spáchané v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. V jednom prípade bol tiež v minulosti obžalovaný trestne stíhaný pre majetkovú trestnú činnosť. V tomto prípade bolo voči nemu trestné stíhanie

zastavené z dôvodu uzavretia a schválenia zmieru s poškodeným. Išlo o trestnú vec a rozhodnutie Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota sp. zn. 2 Pv 373/17/6609 zo 07.12.2017, právoplatné 07.12.2017.

V tomto kontexte sa žiada ďalej podotknúť, že v prípade ostatného, štvrtého právoplatného odsúdenia mal obž. T. H. iba 20 rokov. Nad akúkoľvek rozumnú pochybnosť preto možno vysloviť konštatovanie, a to aj vo všeobecnosti, že v prípadoch, keď je 20 ročný človek 4 krát právoplatne odsúdený za svojim spôsobom prevažne rovnakú trestnú činnosť, tak jeho predchádzajúce odsúdenia nemali vo vzťahu k jeho osobe absolútne žiadny výchovný účel a v podstate ho vôbec neodradili od páchania trestnej činnosti. Pričom v jednom prípade bolo voči obžalovanému vedené tiež trestné stíhanie pre majetkovú trestnú činnosť, ktoré bolo ako som to už vyššie konštatoval prokuratúrou zastavené z dôvodu uzavretia a schválenia zmieru s poškodeným.

Navyše v prípade ostatného právoplatného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/43/2021 z 02.02.2022 (právoplatným toho istého dňa), neboli objektívne splnené zákonné podmienky na upustenie od uloženia súhrnného trestu T. H. vo vzťahu k jeho predchádzajúcemu odsúdeniu Okresným súdom Rimavská Sobota sp. zn. 15T/22/2020 z 08.12.2021 (právoplatný 27.12.2021), ale mu mal byť týmto rozsudkom uložený samostatný trest, tak ako to už bolo konštatované a podrobnejšie zdôvodnené, aj na str. 11 a nasl. uznesenia NS SR sp. zn. 1To/13/2024 z 15.01.2025, ktoré bolo v danej trestnej veci vydané.

Peňažný trest v danom konkrétnom prípade považujem, a to aj vo všeobecnosti za neprimeraný a príliš mierny, a to predovšetkým s ohľadom na to, že ide o osobu obžalovaného, ktorá bola ako 20 ročná už 4 krát právoplatne v trestnom konaní odsúdená za v podstate rovnakú trestnú činnosť v podobe výtržníctva, ublíženia na zdraví, či útoku na verejného činiteľa a v jednom prípade trestne stíhaná za majetkovú trestnú činnosť. Navyše bol obžalovanému v minulosti v trestnej veci vedenej na Okresnom Súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 3T/74/19 už aj nariadený výkon trestu odňatia slobody z dôvodu, že sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v tejto veci a v ďalšej/následnej trestnej veci vedenej na Okresnom Súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 15T/22/2020 bol obžalovanému uložený rovno nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, z ktorého bol 06.09.2023 podmienne prepustený. Za tohto právneho a skutkového stavu podľa môjho názoru s poukazom na ustanovenie § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona neprichádzalo do úvahy uloženie peňažného trestu, ale uloženie primeraného nepodmieneného trestu odňatia slobody so zaradením na jeho výkon v ústave s minimálnym stupňom strázenia ako to bolo navrhnuté v záverečnej reči prokurátorom intervenujúcim na pojednávaní konanom 10.02.2025.

Navyše úvaha súdu v odsudzujúcom rozsudku sp. zn. 15T/4/2023 z 10.02.2025 spočívajúca v tom, že obžalovanému poľahčovalo, že skutok, za ktorý stojí pred súdom spáchal vo veku blízkom veku mladistvých, a že súd toto považoval za to, že išlo aj o podstatný vplyv zo strany iných osôb v tzv. „partii“, ktoré nesprávne vplývali na jeho osobnostný vývin, v dôsledku čoho dospel súd k záveru, že vek obžalovaného mal spolu s uvedenou skutočnosťou výrazný vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť podľa § 36 písm. d) Trestného zákona podľa môjho názoru neobstoí a nemá podklad vo vykonanom dokazovaní, keďže v tomto smere a na zodpovedanie takejto odbornej otázky nebolo vykonané príslušné znalecké dokazovanie v podobe napr. znaleckého skúmania obžalovaného príslušným znalcom z oblasti psychológie, či psychiatrie.

S poukazom na vykonané dokazovanie, mal byť preto správne a v súlade so zásadami na ukladanie trestu páchatelovi trestného činu v zmysle Trestného zákona uložený trest tak, ako to bolo navrhnuté v záverečnej reči intervenujúceho prokurátora na hlavnom pojednávaní konanom 10.02.2025, a preto odvolaciemu súdu navrhujem, aby o tomto odvolaní prokurátora rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zruší rozsudok ŠTS, sp. zn. 15T/4/2023-2163, z 10.02.2025 vo výroku o treste a vo veci o tomto výroku sám rozhodne rozsudkom, a to podľa návrhu prokurátora Krajskej prokuratúry Trnava, ktorý bol v danej trestnej veci prednesený na hlavnom pojednávaní 10.02.2025, v záverečnej reči prokurátora.“

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný nasledovne:

„Ako obžalovaný považujem uložený trest na ochranu spoločnosti a ako aj na moju nápravu ako páchatelja za dostatočný. Vo vzťahu k mojej kriminálnej minulosti si dovoľím poukázať na skutočnosť,

že posledný skutok som spáchal pred Viac ako 4 (štyrmi) kalendárnymi rokmi. Od spáchania posledného skutku a môjho prepustenia na slobodu viem po celú dobu riadny život, som zamestnaný, nepácham žiadnu trestnú činnosť, a ani som sa nedopustil žiadneho priestupku. Je zrejmé, že už samotné trestné konanie, ktoré je voči mne vedené malo na mňa prevýchovný vplyv a rozhodne ma odradilo od ďalšej nezákonnej a spoločensky neprospešnej činnosti. Toto trestné konanie je však vedené už viac ako 3 (tri) kalendárne roky, pričom každé trestné konanie má prebiehať rýchlo a bez zbytočných prietahov, aby sa zamedzilo situáciám kedy je obvinený príliš dlho vystavovaný trestnému stíhaniu a s tým spojenej neistoty ako aj zásahov do jeho práv a slobôd. Rovnako som v dôsledku takto zdĺhavého konania v dlhodobej neistote o mojom ďalšom osude, neviem si plánovať osobný život, kariéru, založenie rodiny. Aktuálne vedené trestné stíhanie kde som sa v celom rozsahu k trestnému činu priznal, je pre mňa osobne stresujúce a je pre mňa samo o sebe sankciou za spáchaný skutok. Napriek tomu, že som sa už opätovne preukázateľne zaradil do spoločnosti a resocializoval, vždy musím myslieť na to ako bude rozhodnuté o mojich skutkoch spred viac ako štyroch rokov, a či budem povinný opäť nastúpiť na výkon trestu.

Vo vzťahu k prokurátorom namietanému si dovoľím poukázať na skutočnosť, že trest by mal byť uložený v primeranej výške a spôsobe, tak aby rešpektoval jednu z hlavných zásad ukladania trestov, ktorou je spravodlivosť. Pre zachovanie spravodlivosti v trestaní páchatel'ov nesmie byť trest prísnejší, než je potrebné pre ochranu spoločnosti. Ak by trest nebol spravodlivý, nielenže by nesplnil svoju funkciu, ale mohol by tiež negatívne narušiť vzťahy v spoločnosti.

Skutok, za ktorý dnes stojím pred súdom spočíval v zaspievaní krátkeho úryvku z piesne verejne dostupnej, ktorej autor prejavil sympatie k skupine, ktorá hlása rasovú a etnickú nenávisť. V žiadnom prípade neberiem môj skutok na ľahkú váhu, avšak len si dovoľím poukázať na skutočnosť, že týmto skutkom som nespôsobil žiadny vážny následok. Žiadny zo svedkov časť textu piesne nepovažoval za prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd a za takýto prejav ho možno považovať len v kontexte k tvorbe a historickým reáliám, na ktoré mala táto pieseň odkazovať. Osoba, ktorá nepozná celý text piesne a jej kontext, určite by tento úryvok (refrén) neoznačila za extrémistický či poburujúci.

Samozrejme som si vedomý toho, že aj vzhľadom na závery znaleckého posudku táto pieseň vo svojom celku je závadná a pochádza od kapely propagujúcej extrémistické názory, avšak zakričal som len krátky refrén z tejto piesne a nijak inak aktívne som svojím konaním neprejavoval sympatie k extrémistom, za čo mi však prokurátor navrhuje uložiť súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Navrhovaný trest považujem s poukazom na následky mnou spáchaného skutku za neprimerane prísny a nespravodlivý, a to aj s poukazom k ostatným spoluobvineným v tejto veci, na ktorých bola podaná obžaloba za viacero z môjho pohľadu závažnejších skutkov. Hlavným účelom trestu nie je potrestanie páchatel'a ale zabezpečenie ochrany spoločnosti. Od spáchania posledného skutku až do nástupu na výkon trestu (t. j. obdobie od 14.09.2020 - 07.03.2022) som nijako svojím konaním neohrozil spoločnosť, nepáchal trestnú činnosť a rovnako, tak ani po mojom prepustení na slobodu, od ktorého uplynulo viac ako 1,5 kalendárneho roka. Mám za to, že nepredstavujem reálnu hrozbu pre spoločnosť, a preto uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody považujem za neopodstatnené, nespĺňajúce účel trestu, ba dokonca rozporné so samotným účelom trestu. Pokiaľ by som mal opätovne nastúpiť na výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody mám za to, že by toto marilo účel mojej resocializácie. Špecializovaný trestný súd rozhodol správne, keď rozsudkom sp. zn. 15T/4/2023 z 10.02.2025 mi uložil súhrnný peňažný trest 2.400 Eur (slovom dvetisícštyristo eur), ktorý mám podľa § 56 ods. 4 Trestného zákona zaplatiť v dvanástich mesačných splátkach po 200,- Eur, tak aby peňažný trest bol v celosti zaplatený do jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku. Tento trest považujem za dostatočný na ochranu spoločnosti a moju nápravu (ktorá už aj preukázateľne nastala), a z toho dôvodu navrhujem, aby Najvyšší súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.“

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie

prokurátora nie je dôvodné.

Najvyšší súd poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku a tak dospel k vyhlásenému doplnujúcemu rozsudku (§ 166 Trestného poriadku) po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými zákonnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Prokurátor sa podaným odvolaním domáha uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému T. H. Najvyšší súd si neosvojil argumenty prokurátora pričom podobne ako súd prvého stupňa, nezistil potrebu pozbaviť menovaného osobnej slobody uložením mu nepodmienečného trestu odňatia slobody, pretože Špecializovaný trestný súd pri ukladaní trestu dodržal základné pravidlá dôležité pri ukladaní tohto trestu.

Medzi ne v prvom rade patrí, ustanovenie § 33a ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorého tam, kde postačí uloženie sankcie postihujúcej páchatel'a menej citel'ne, nesmie byť páchatel'ovi uložená sankcia, ktorá ho postihuje citel'nejšie. Páchatel'ovi najmä nesmie byť uložená sankcia spojená s ujmou na osobnej slobode páchatel'a, ak možno účel sankcie dosiahnuť uložením sankcie nespojenej s ujmou na osobnej slobode páchatel'a.

Ďalším ustanovením, ktoré musí súd aplikovať pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu je § 34 ods. 1 Trestného zákona zakotvujúce účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu a k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada „nulla poena sine lege sine crimine sine iudicio“. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu (zásada personálnosti trestu) tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu (§ 34 ods. 3 Trestného zákona). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú v zásade súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest pritom nesmie byť prostriedkom na riešenie iných spoločenských problémov. Preto Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného a na to, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Váruje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu ako i na ostatných členov spoločnosti.

Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatelia spoločnosťou. V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne hodnotenie páchatelia a jeho činu, tak právne ako aj etické.

Ďalším ustanovením, ktoré musí súd aplikovať pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu je § 34 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatelia, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatelia o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Výmerou trestu sa rozumie nie len určenie trestu v rámci sadzby tam, kde je trest takto kvantifikovaný, ale aj určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu (napr. určenie druhu a rozsahu zakázanej činnosti, určenie rozsahu majetku, ktorý prepadá v prospech štátu, určenie podmienok obmedzení alebo povinností pri podmienenom odsúdení). Práve rozpätie zákonom ustanovenej trestnej sadzby pri určitých trestoch umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladaný trest. Súd je povinný vo výmere uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona.

Osobu páchatelia treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach pričom nemožno opomenúť možnosť jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatelia si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatelia. Možnosť nápravy páchatelia konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatelia na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatelia má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činu (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatelia musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uložením trestu poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestu treba zároveň vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to z princípu zákonnosti trestu a z princípu individualizácie trestu. Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu), úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatelia a možnosti jeho nápravy.

V predmetnej veci súd prvého stupňa postupoval pri ukladaní trestu obžalovanému H. plne v súlade so všeobecnými zásadami ukladania trestu a správne aplikoval v tomto prípade najmä § 33a ods. 3 Trestného zákona. Svoje závery i dostatočne a presvedčivo vysvetlil a odôvodnil. Najvyšší súd sa stotožnil so závermi Špecializovaného trestného súdu a preto na ne odkazuje. Možno len stručne poznamenať, že obžalovaný sa priznal k trestnej činnosti a svoje konanie opakovane úprimne oľutoval.

S ohľadom na všetky okolnosti prípadu dospel najvyšší súd k záveru, že obžalovaný T. H. sa poučil z tohto trestného stíhania a pochopil, že sa musí vyvarovať akéhokoľvek protispoločenského a protiprávneho konania. Menovaný týmto rozhodnutím najvyššieho súdu dostáva šancu na to, aby preukázal, že dokáže viesť riadny a usporiadaný život normálneho človeka bez akýchkoľvek spoločenských excesov a najvyšší súd verí, že menovaný túto šancu využije.

S ohľadom na uvedené rozhodol najvyšší súd o zamietnutí odvolania prokurátora. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.